

Kiertotalous matkailuyrityksessä – muutakin kuin kierrätystä!

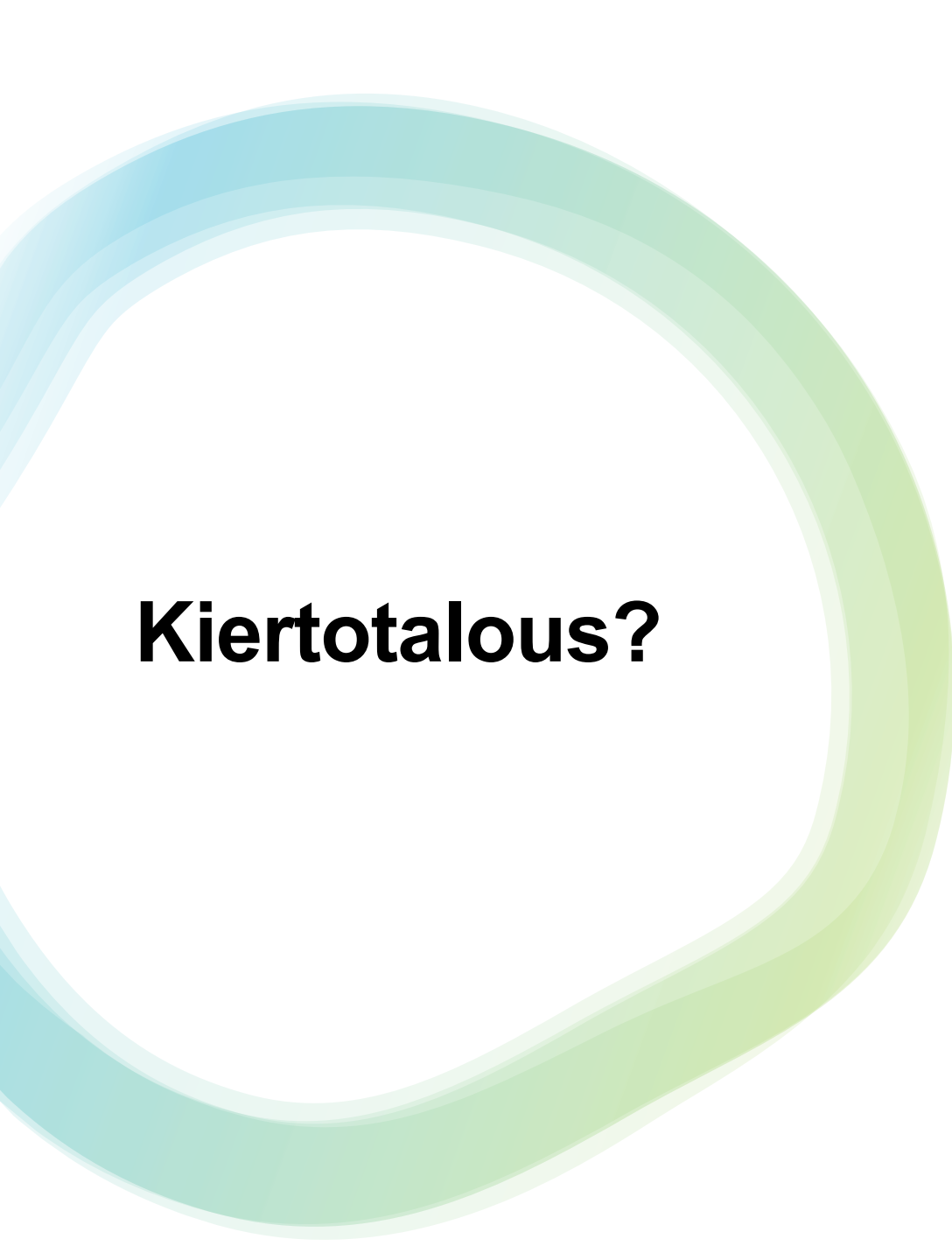
SANNA-MARI RENFORS, TUTKIMUSPÄÄLLIKKÖ

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULU, MATKAILUN KEHITTÄMISKESKUS

A close-up photograph of a yellow bicycle's front basket. The basket is black and contains a black sign with yellow text that reads "Share More Consume Less". Below the sign is a small, rectangular, silver-colored reflector. The bicycle's frame is yellow, and a black tire is visible at the bottom. The background is a blurred green field with small pink flowers.

Kiertotalous?

- Matkailualan toiminta perustuu suurten materiaalmäärien käyttöön, ala kuluttaa runsaasti energiaa ja vettä sekä tuottaa jätettä.
 - Hotelliasukas tuottaa vuorokauden aikana noin kilon jätettä ja käyttää neljä kertaa enemmän vettä kuin paikallinen asukas.
 - Ravintoloiden ruuasta noin 10–30 prosenttia päätyy päivittäin jätteeksi.
- Hyvin usein kiertotalous käsitetäänkin ekologisesti kestäväksi toiminnaksi ja synonyymiksi kierrätykselle.

Kiertotalous?

- Kestävä matkailu on uusi normi – kiertotalous on **työkalu** kestävyys- ja vastuullisuuden edistämiseksi sekä negatiivisiin vaikutuksiin vastaamiseksi
- Kiertotalous on **taloudellinen tuotanto- ja kulutusmalli**.
- Se perustuu **jätteiden ja hävikin suunnitelmalliseen minimointiin**, tuotteiden ja materiaalien käytön pidentämiseen sekä **raaka-aineiden uudelleen käyttöön**.
- Ei tuoteta jatkuvasti lisää tavaroita, vaan **kulutus perustuu omistamisen sijaan palveluiden käyttämiseen**: jakamiseen, vuokraamiseen ja kierrättämiseen.
- Se muuttaa siten **tapaamme käyttää resursseja**: resurssit käytetään uudelleen ja ne pysyvät kierrossa.

Tilanne tällä hetkellä

- **Vähäinen tieto asiasta** on matkailuyritysten suurin pullonkaula kiertotalouteen siirtymisessä ja ymmärryksen puute asiasta estää soveltamasta tämän periaatteita omaan toimintaansa.
- Matkailuyritykset tarvitsevat **helppoja, valmiita työkaluja ja käytänteitä**, joita he voivat omaksua nopeasti osaksi toimintaansa.
- Lisäksi tarvitaan **käytännönläheistä ja alakohtaista tietoa**, koulutusta ja ideoita siitä, mitä kiertotalous voisi olla omassa yrityksessä.

C₃ O₁ N₁ S₁ U₁ M₃ E₁

L₁ E₁ S₁ S₁

S₁ H₄ A₁ R₁ E₁

B₃ E₁ T₁ T₁ E₁ R₁

Majoitusalalla?

- Energiaan, veteen ja jätteeseen liittyvät ympäristökäytännöt kuormituksen pienentämiseksi.
 - Uusiutuvaan energiaan siirtyminen, jätteiden lajittelu ja kierrätys sekä veden kulutuksen vähentäminen
 - Kalusteiden ja tekstiilien kierrätys sekä kierrätysmateriaalien hyödyntäminen vuodevaatteissa ja pyyhkeissä, kertakäyttöpakattujen toilettitarvikkeiden korvaaminen kestopakkauksilla/-annostelijoilla ja muovin käytön vähentäminen näissä
- Majoitustilojen käytön maksimointi hiljaisena aikana muuhun kuin majoitustarkoitukseen

Ravintola-alalla?

- Raaka-aineiden kestävät hankintamenettelyt ja ruokahävikin vähentäminen
 - Raaka-aineet ostetaan lähituottajilta, kalastajilta, metsästäjiltä ja marjastajilta tai näitä voidaan viljellä itse.
 - Raaka-aineina voidaan myös käyttää kauppohenkilöiden parasta ennen -päiväyksen vanhoja tuotteita.
 - Olennoista on luoda terveellisiä annoksia paikallisista sesonkiruoista, tarjota laajemmin erikokoisia annoksia tai vähemmän vaihtoehtoja ruokalistalla sekä lisätä kuluttajien tietoisuutta ruokahävikistä.
 - Muovijätteen vähentäminen ja pakkausjätteen kierrättäminen.
 - Digitaalisten alustojen hyödyntäminen ylijäämäruoan myymisessä kuluttajille.
- Yritykset voivat hankkia kalusteet, astiat ja ruokailuvälineet käytettyinä.
- Työasut ja ravintoloiden tekstiilit on mahdollista tehdä kierrätysmateriaalista.

Ohjelmapalveluissa?

- Ns. zero waste -retket, jolloin retken aikana ei synny jätettä. Retkellä ei käytetä esimerkiksi kertakäyttömuoveja tai -astioita ja kaikki pakkausjäte minimoidaan.
- Käytetään mahdollisimman paljon jaettuja ja yhteiskäytössä olevia välineitä sekä liikkuminen tapahtuu kestävästi esimerkiksi suosimalla sähköpyöriä.

Kulttuuriperintö?

- Kyse on myös kulttuuriperinnön säilyttämisestä ja esille tuomisesta, rakennusten uusiokäytöstä ja "elossa" pitämisestä hyödyntämällä näitä uusiin käyttötarkoituksiin.
- Kiertotaloutta on kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden ja rakennusten kunnostaminen ja näiden käyttäminen matkailussa.
- Lisäksi muiden vajaakäytössä olevien rakennusten kuten kylätalojen, erilaisten leirikeskusten ja yksityisten loma-asuntojen hyödyntäminen ja niiden käyttöasteen nostaminen liittyy samaan tematiikkaan.

Digitaalisuus?

- Kiertotalouteen sisältyy vahvasti myös jakamistalous eli erilaisten toimintojen jakaminen, ostaminen, vuokraaminen, vaihtaminen ja lainaaminen esimerkiksi digitaalisia alustoja hyödyntäen.
- Matkailussa tämä tarkoittaa majoitustilojen lisäksi esimerkiksi kulkuneuvojen ja harrastevälineiden vuokrausta sekä monia mahdollisuuksia paikallisuuteen ja arkeen pohjautuvien matkailuelämysten tuottamiselle ja tarjoamiselle.

Miten?

- Valitse oma suunta ja tavoite.
- Pohdi, miten kiertotalous sisällytetään läpileikkaavasti osaksi yrityksen strategiaa? Mitkä ovat kiertotalouden hyödyt ja esteet? Toimintaympäristön mahdollisuudet ja yrityksen liiketoiminnan kannalta tärkeimmät vaihtoehdot?
- Tunnista lähtötaso.
- Tunnista jo olemassa olevat teot.
- Aloita pienistä asioista – ota jokin tietty teema tai toiminto, josta lähteä liikkeelle.
- Tunnista toimintaa tukevat kumppanuudet.

Arvoketjut

- Matkailussa kiertotalous edellyttää **arvoketjujen ja kumppanuuksien muodostamista ja uudelleen muotoilua, yhteistyötä ja sitoutumista.**
- Arvoketjujen toimijoiden tunnistaminen ja tätä kautta kiertotalouden mahdollisuuksien hahmottaminen on välttämätöntä.
- Arvoketjuun kuuluu vahvasti mm. ruoka- ja elintarviketuotanto, käsityöyrittäjät, logistiikka.

Kasvata asiakkaan tietoisuutta!

- Matkailualalla palvelujen tuottamista ja kuluttamista ei voida erottaa toisistaan, koska asiakkaat ovat itse osallisina palveluprosessissa.
- Tämä on syy siihen, miksi **asiakkaat ovat merkittävässä asemassa kiertotalouden edistäjinä, ja he voivat valinnoillaan vaikuttaa** alan siirtymiseen kohti kiertotaloutta.
- Koska matkailun kautta kiertotalous voidaan tuoda lähemmäs asiakasta, yrittäjien on olennaista kasvattaa heidän tietoisuuttaan kiertotaloudesta tiedottamalla heitä yrityksensä kiertotalousteoista.

WWW.MATKAILUNKEHITTAMISKESKUS.FI

Kiitos!

